

הסיפור "הזבוב שחלם שהוא נשר" מאת אאוגוסטו מונטרוסו

שם המורה: נג'ם ראבי

אפיון בעלי חיים

ערמומיות

נאמנות

חריצות

חוכמה

איטיות

הזבוב והנשר

הזבוב

כנפיים קטנות וגוף חלש

העיניים תופסות מקום ניכר בפנים

אוהב ממתקים

הנשר

תוקף את טרפו באמצעות
ציפורניו החדות

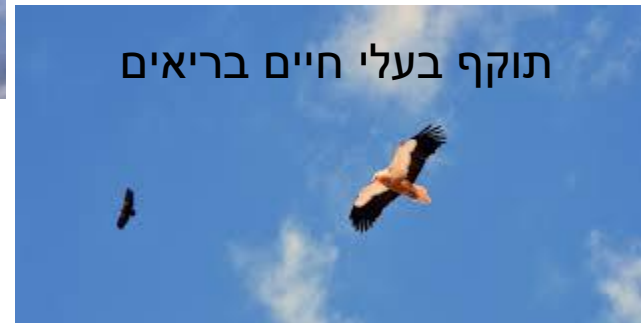
חד ראייה- יכול
לראות למרחק של
45 מטרים

כנפיים ענקיות

מקורו מעוקל וחד

תוקף בעלי חיים בריאים

מה נלמד היום:

- סוג היצירה
- נושא היצירה
- העלילה
- הניגודים ביצירה
- הרעיונות המרכזיים
- משל ונמשל
- ביקורת חברתית
- פעילות כיתתית

על הסופר

אאוגוסטו מונטרוסו 1921-2003

נולד בטגוסיגלפה שבהונדורס למשפחה מעורבת. אמו הייתה הונדורסית ואביו גואטמלי. את כל ילדותו והתבגרותו עבר בגואטמלה, משנת 1941 החל לפרסם את יצירותיו בעיתון גואטמלי מקומי. בשנת 1944 הפך למהגר פוליטי במקסיקו, שם התגורר עד מותו.

מונטרוסו הוא בין היתר אמן הסיפור הקצרצר. אחד מסיפוריו הנודעים שזכה לפרשנויות רבות, הוא הסיפור "הדינוזאור", הכולל בשפת המקור שבע מילים בלבד. להלן הסיפור במלואו:

Quando despertó, el dinosaurio todavía estaba allí.
בתרגום לעברית: "כשהתעורר, הדינוזאור עוד היה שם".

הזבוב שחלם שהוא נשר

By: Robinson Merron

הזבוב שחלם שהוא נשר / אאוגוסטו מונטרוסו

היה היה פעם זבוב שחלם כל לילה שהוא נשר, ושהוא מעופף לו בהרי האלפים ובהרי האנדים. בהתחלה לא ידע את נפשו מרוב אושר; אבל כעבור זמן-מה החל הדבר להעיק עליו, כי חש שהכנפיים גדולות מדי בשבילו, הגוף כבד מדי, המקור קשה מדי והציפורניים חזקות מדי; בקיצור, שכל המנגנון הגדול הזה מפריע לו לשוטט להנאתו על העוגות הטעימות או על הטינופות של בני-האדם, וגם להתנגש בכוונה התנגשויות מכאיבות בחלונות חדרו. למעשה לא השתוקק להלך בגדולות, בגבהים, באוויר הפתוח, וגם לא למטה מזה. אבל כשהיה מתעורר, הצטער תמיד בכל ליבו על שאינו נשר שמסוגל לנסוק להרים, והתעצב על שהוא זבוב,

ולכן הרבה כל-כך להתעופף להתרוצץ ולחוג באוויר,
עד אשר לאט-לאט, בלילה, שב והניח את רקותיו על הכר.

הזבוב שחלם שהוא נשר / אאוגוסטו מונטרוסו

היה היה פעם זבוב שחלם כל לילה שהוא **נשר**, ושהוא **מעופף לו בהרי האלפים ובהרי האנדים**. בהתחלה לא ידע את נפשו מרוב אושר; אבל כעבור זמן-מה החל הדבר להעיק עליו כי **חש שהכנפיים גדולות מדי בשבילו, הגוף כבד מדי, המקור קשה מדי והציפורניים חזקות מדי**;

• הרי האלפים: جبال الالب

• הרי האנדים: جبال الانديز

• ידע את נפשו: היה מבולבל

• להעיק עליו: הציק/ הכביד

• מקור: פה מחודד של עוף/ منقار

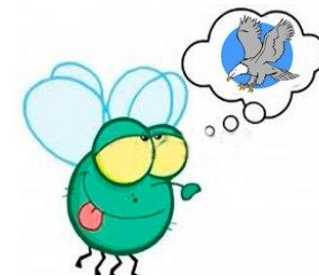
בקיצור, שכל המנגנון הגדול הזה מפריע לו לשוטט להנאתו על העוגות הטעימות או על הטינופות של בני-האדם, וגם להתנגש בכוונה התנגשויות מכאיבות בחלונות חדרו. למעשה לא השתוקק להלך בגדולות, בגבהים, באוויר הפתוח, וגם לא למטה מזה.

- מנגנון: מערכת איברים הפועלת יחד בגוף.
- לשוטט להנאתו: לנדוד ממקום למקום
- טינופות: לכלוך רב/ פסולת
- התנגשות: פגיעה חזקה בדבר הניצב בדרך
- השתוקק: לרצות בצורה חזקה/ اشتاق

אבל כשהיה מתעורר, הצטער תמיד בכל ליבו על שאינו **נשר** שמסוגל **לנסוק להרים**,
והתעצב על שהוא זבוב, ולכן הרבה כל-כך להתעופף, להתרוצץ ולחוג באוויר, עד אשר
לאט-לאט, בלילה, שב והניח את רקותיו על הכר.

- לנסוק: להתרומם
- להתרוצץ: לרוץ ממקום למקום
- הניח את רקותיו על הכר: שכב

מפתח מילים

הזבוב

- משוטט להנאתו על העוגות הטעימות או על הטינופות של בני-האדם.
- מתנגש בכוונה התנגשויות מכאיבות בחלונות חדרו.

הנשר

- מעופף לו בהרי האלפים ובהרי האנדים.
- כנפיים גדולות.
- הגוף כבד.
- המקור קשה מדי והציפורניים חזקות.

סוג היצירה

סיפור משל:

סיפור אלגורי קצר עם מוסר השכל.

המשל שייך לסוגת הסיפור העממי לצד המעשייה, האגדה, הפתגם והמכתם. הסיפור עוסק בדרך כלל בבעלי חיים, להם מיוחסות תכונות אנושיות (האנשה). מטרת המשל להעביר מסר חינוכי או לקח מוסרי.

נושא היצירה

השאפתנות והמחיר שלה

סיכום העלילה

הסיפור מציג זבוב שחולם כל לילה שהוא נשר, המעופף במרומים "בהרי האלפים ובהרי האנדים". בהתחלה הוא היה שמח אבל לאחר זמן, הדבר הכביד עליו והוא לא עמד בפער הפיזי בין היותו זבוב לנשר, הוא שכח שבתור זבוב הוא עף למרחקים קצרים ולא ארוכים כמו הנשר ושמשקל גופו נמוך.

הוא כבר משתוקק לחזור ולעוף בקלות, לשוטט בהנאתו על עוגות או על טינופות של בני אדם.

למרות כל זה בכל פעם שהוא התעורר הוא היה מצטער על זה שהוא לא נשר, ולכן הוא החליט שבמשך היום הוא יתעופף ויתרוצץ, עד אשר יבוא הלילה ויחלום שוב להיות נשר.

הניגודים בסיפור

בסיפור "הזבוב שחלם שהוא נשר" קיים ניגוד בתוכן הסיפור בין המצוי לרצוי.

המצוי: הזבוב בעל הגוף הקטן והחלש החולם מעבר ליכולתו האמיתית.

הרצוי: הנשר, העוף החזק בעל הכנפיים הגדולות והגוף הכבד, המקור הקשה והציפורניים החזקות, שאיפות לשווא.

**בנוסף קיימים בסיפור ניגודים:

יום - לילה

עוגות מתוקות - טינופת

אושר - צער

רעיונות מרכזיים/ מוסר השכל

- השאפתנות שאינה יודעת גבול.
- חלומות גדולים המתפוגגים בפגישתם עם המציאות.
- לא להסתפק במעט ולשאוף לממש את חלומותינו במסגרת יכולותינו האמיתיות "رحم الله امرئ عرف قدر نفسه".
- להסתפק במה שיש לנו, ולא לשאוף לחיות חיים של אחרים.
- "הדשא של השכן ירוק יותר".

משל ונמשל

המשל: גלוי ונושא אופי חידתי.

הנמשל: מי או מה שהמשל מכוון אליו.

נמשל	משל
בן אדם שאינו מסתפק במה שיש לו, וחולם מעבר ליכולות האמיתיות.	הזבוב שחלם להיות הנשר
שאפתנות רחוקה מהמציאות	הנשר

הביקורת החברתית העולה מהסיפור

בסיפור עולה ביקורת חברתית על תחושת אי סיפוק של בני אדם ששואפים לחיות חיים של אחרים, ומרגישים ש"הדשא של השכן ירוק יותר".
דרך דמות "הזבוב" ניתן ללמוד על הטבע האנושי של האדם ששואף להיות מי שהוא לא, ואפילו מוכן לשלם מחיר כבד כדי ליהנות, ולו לרגע.

שאלות

- א. מה הן התחושות והמחשבות של הזבוב כשהוא חולם וכשהוא מתעורר?
- ב. מה אפשר ללמוד מהסיפור "הזבוב שחלם שהוא נשר" על האופי של בני האדם? הדגם את דבריך.
- ג. האם שווה להתהדר ב"כנפי נשרים", שאינן מתאימות לאדם הקטן הפשוט? נמק את דעתך.
- ד. מי, לדעתך מאושר יותר, הזבוב או הנשר? נמק את דעתך.
- ה. מה הייתה הסיבה העיקרית לאושרו של הזבוב? ומה הייתה הסיבה לעצב והכאב שהוא הרגיש?
- ו. האם קל או קשה לקבל את המציאות כפי שהיא? נמק.
- ז. אילו דוגמאות ניתן לתת למצבים קיימים שבהם אנחנו אמורים "להסתפק במה שיש לנו"?

איזהו עשיר

פעילות כיתתית

הצעה לשיח רגשי והפעלה כיתתית

(סרטון זה מאפשר לשוחח על קבלת המציאות כפי שהיא, גם בדברים שאין ביכולתנו לשנות.)

ניתן לחלק את הכיתה לקבוצות, וכל קבוצה תענה על השאלות הבאות:

- 1) בן זומא אמר: "איזהו עשיר, השמח בחלקו" כיצד הדבר מתבטא בסרטון?
- 2) מה גורם לנו לא לשמוח בחלקנו?
- 3) מתי אנחנו לא יכולים לשאוף ליותר?
- 4) האם הסתפקות במועט או במה שיש לנו היא תמיד חיובית?

סיכום ביניים

יחד עם החובה לשמוח בחלקנו ולא ללטוש עיניים באופן תמידי על חלקו של האחר, ישנו צורך בריא וחיוני לשאוף ולרצות יותר.

ונשאלת השאלה:

היכן עובר הגבול בין שני עקרונות חיוניים אלו??

תודה